ลำดับที่	อายุ (เดือน)	ทักษะ	อุปกรณ์ / ขั้นตอน / วิธีการประเมิน / เกณฑ์ผ่าน	แนวทางการให้ความช่วยเหลือ
21	42	ถามคำถามและตอบคำถามได้ 4 แบบ เช่น “ใคร” “อะไร” “ที่ไหน” “ทำไม” 	**อุปกรณ์** ไม่มี **ขั้นตอน/วิธีประเมิน** 1. ผู้ประเมินสังเกตขณะเด็กเล่นของเล่นหรือประเมินทักษะอื่น 2. ถ้าเด็กไม่ถามคำถาม ให้ผู้ประเมินถามจากพ่อแม่ ผู้ปกครองว่า เด็กเคย “ถาม” คำถามเหล่านี้หรือไม่ 3. ผู้ประเมินถามเด็ก เช่น “นี่ใคร” “แม่ทำอะไร” เป็นต้น 4. ถ้าเด็กไม่ตอบคำถามให้ผู้ประเมินถามจากพ่อแม่ ผู้ปกครองว่า เด็กตอบคำถาม “ใคร“ “อะไร“ “ที่ไหน“ “ทำไม“ ได้หรือไม่ **เกณฑ์ผ่าน** เด็กถามและตอบคำถามได้ 4 แบบ ได้แก่ “ใคร” “อะไร” “ที่ไหน” “ทำไม”	**อุปกรณ์** ไม่มี **แนวทางปฏิบัติ** 1. ผู้ฝึกตั้งคำถามโต้ตอบกับเด็กในชีวิตประจำวัน เช่น - ชี้ไปที่คุณตา แล้วถามว่า “นี่ใครนะ” - ชี้ไปที่คุณพ่อ แล้วถามว่า “พ่อทำอะไรอยู่นะ” - ขณะที่พ่อไม่อยู่ ถามว่า “พ่ออยู่ที่ไหนนะ” - เมื่อต้องการเหตุผล ถามว่า “ทำไมหนูไม่ดื่มนม” “ทำไมไม่นอน” 2. ผู้ฝึกให้เด็กถามคำถาม เช่น “ใคร อะไร ที่ไหน ทำไม” บ่อยๆ ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน
22	48	พูดติดต่อกันอย่างน้อย 3 คำ ที่มีความหมายเหมาะสมกับโอกาสและสถานการณ์ได้ 	**อุปกรณ์** ไม่มี **ขั้นตอน/วิธีประเมิน** ผู้ประเมินสังเกต หรือถามจากพ่อแม่ ผู้ปกครองว่าเด็กสามารถพูดเกี่ยวกับคำพูด 5 ความหมายต่อไปนี้ได้หรือไม่ ได้แก่ 1. การบอกลา เช่น “หนูไปก่อนนะคะ” 2. การทักทาย เช่น “สวัสดีค่ะแม่”	**อุปกรณ์** ไม่มี **แนวทางปฏิบัติ** 1. ผู้ฝึกสอนให้เด็กพูดในโอกาสต่างๆ โดยผู้ฝึกพูดให้เด็กฟังเป็นตัวอย่าง แล้วบอกให้เด็กพูดตาม เช่น - สอนให้เด็กยกมือไหว้ และกล่าวขอบคุณทุกครั้งที่รับของจากผู้ใหญ่ “ขอบคุณค่ะ/ครับ” - สอนให้เด็กยกมือไหว้ และกล่าวสวัสดีเมื่อพบผู้ใหญ่หรือแขกของพ่อแม่ ผู้ปกครองมาเยี่ยมที่บ้าน“สวัสดีค่ะ/ครับ” (ชื่อ/สรรพนาม)

ลำดับที่	อายุ (เดือน)	ทักษะ	อุปกรณ์ / ขั้นตอน / วิธีการประเมิน / เกณฑ์ผ่าน	แนวทางการให้ความช่วยเหลือ
			3. การขอบคุณ เช่น “ขอบคุณค่ะคุณครู” 4. การขอโทษ เช่น “หนูขอโทษค่ะพี่” 5. การแสดงความคิดเห็น เช่น “หนูว่าอันนี้สวยกว่า” **เกณฑ์ผ่าน** เด็กพูดติดต่อกันได้ 3 คำ ได้ครบทั้ง 5 ความหมาย เหมาะสมกับโอกาสและสถานการณ์	- สอนให้เด็กกล่าวคำขอโทษทุกครั้งที่ทำผิด “ขอโทษค่ะ/ครับ” “(....)” - กระตุ้นให้เด็กพูดแสดงความคิดเห็นด้วยคำถาม เช่น “หนูว่าอันนี้เป็นอย่างไร” - สอนให้เด็กบอกลา เช่น “หนูไปก่อนนะคะ” 2. ผู้ฝึกเตือนเด็กหากเด็กลืมกล่าวคำขอบคุณ สวัสดี ขอโทษ และบอกลาทุกครั้ง และพ่อแม่ควรพูดเป็นตัวอย่างให้เด็กฟังบ่อยๆ
23	48	พูดคำติดต่อกัน 3 คำ ที่บอกถึงคุณสมบัติของสิ่งของเกี่ยวกับลักษณะ สี และขนาด 	**อุปกรณ์** 1. ช้อนขนาดใหญ่-เล็ก 2. ลูกบอลยางบีบ 3. ลูกปิงปอง 4. ก้อนไม้สีแดง 1 ก้อน ก้อนไม้สีเหลือง 1 ก้อน (ก้อนไม้ขนาดต่างกัน) **ขั้นตอน/วิธีประเมิน** 1. ผู้ประเมินนำอุปกรณ์วางตรงหน้าเด็ก พูดเป็นตัวอย่างให้เด็ก เช่น “ช้อนคันใหญ่” “ก้อนไม้สีแดง” 2. ชี้ (.....) แล้วบอกให้เด็กอธิบายลักษณะ **เกณฑ์ผ่าน** เด็กสามารถพูดคำติดต่อกัน 3 คำ บอกคุณสมบัติต่างๆ 3 อย่างเกี่ยวกับ ลักษณะ สี และขนาด เช่น “ก้อนไม้สีแดง” “ช้อนคันเล็ก” “ลูกบอลใหญ่” “ก้อนไม้เป็นสีเหลือง” “ปิงปองมันกลม”	**อุปกรณ์** 1. ช้อน ขนาดใหญ่-เล็ก 2. ลูกบอลยางบีบ 3. ลูกปิงปอง 4. ก้อนไม้สีแดง 5. ก้อนไม้สีเหลือง **แนวทางปฏิบัติ** 1. ผู้ฝึกฝึกเด็กในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับ ลักษณะ สี และขนาด เช่น - ขณะรับประทานอาหารบอกเด็กว่า “ช้อนมีสีขาว มีด้ามจับยาวๆ นะลูก” - ขณะแต่งตัว บอกเด็กว่า “เสื้อหนูตัวเล็ก เสื้อแม่ตัวใหญ่” 2. ผู้ฝึกแนะนำพ่อแม่ ผู้ปกครอง ให้สอนเด็กเกี่ยวกับลักษณะ สี และขนาดของสิ่งของที่อยู่ในชีวิตประจำวัน